

moj novi minimulti

Majkin dan i zbudjene živine

2. Stran

Majkin dan

Kada se veseli mama? Nacrtaj 😊 ili 😞 u kolobar!

- 1: Ja se učim pjesmicu.
- 2: Ja pojim sve slatkarije.
- 3: Ja bižim kroz cijeli stan.
- 4: Ja slikam za majku sliku.
- 5: Ja trgam cvijeće za majku.
- 6: Ja pripravim stol za ručenje.

moj novi minimulti

Pogledati slike i čitati rečenice, razgovor o majkinom danu. Vidi:
Mi se učimo hrvatski, str. 44, 45, Govorimo i vježbamo 2, str. 219 - 222

Cvijeće na sinokoši

Gdo sam ja?

Ja sam cvijeće, koje skoro svagdir raste. Cvatem žuto, a moj cvijet sidi u većoj košarici. Žbričak ima mlični sok. Od mojih mladih listov se more načiniti dobra salata. Ja sam _____.

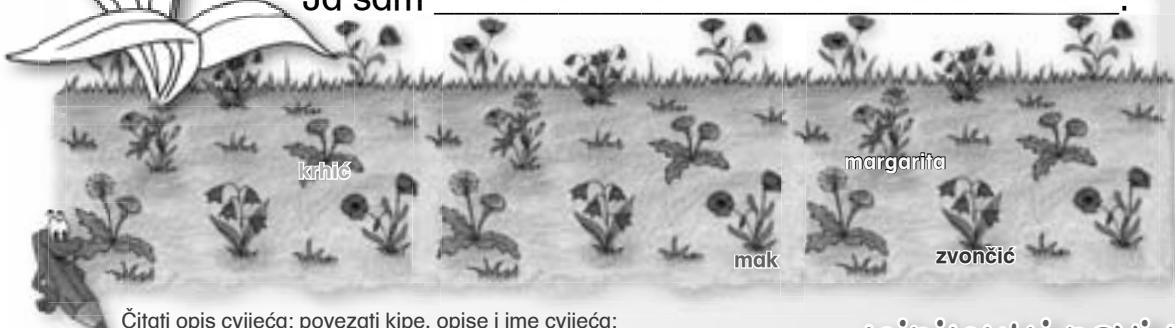
Ja cvatem od maja do oktobra.
Nastanem 30 cm do 60 cm visoka. Najti me
moreš na svakoj sinokoši. Cvatem bijelo, a
u sredini košarice žuto. Ja sam _____.

Ja imam črljen cvijet i škuri prašnik.
Cvijet mi raste na dužičkom žbričku.
Ja sam _____.

Ja rastem od maja do julija na
sinokoši. Ja ljubim mokro ili
pješčano tlo. Farba mojega cvijeta
je plava ili ljubičasta. Cvijet izgleda kot mali zvon.
Ja sam _____.

Čitati opis cvijeća; povezati kipe, opise i ime cvijeća;
Vidi: To kanim znati 2, str. 58 Danijel pozna kitice (knjiga i kvartet)

minimulti novi moj

Ča/Što moja mama djela

Glej slike, čitaj i tvori rečenice i pošaljavaj!

Mama **mora** moliti Oče naš.

Mama **mora** popraviti zadaću.

Mama **mora** tiglati plundre.

Mama **mora** kuhati objed.

Mama **mora** prati opravu.

Mama **mora** čistiti cipele.

Mama **mora** pojti na djelo.

To sve i još čuda već
moja mama djela.

Moja mama je najbolja.

Hvala, mama!

Ča/Što moja mama djela

Glej slike, čitaj, premišljavaj i poveži!

popraviti		zadaću
peljati		plundre
tiglati		stan
čistiti		Oče naš
moliti		jilo
kuhati		divičicu

**M
a
m
a
m
o
r
a
č
u
d
a
d
j
e
l
a
t
i**

A ča / što tvoja mama još sve djela?

Govor / Razmišljanje: asocirati glagole i imenice sa slikom
odgovoriti na pitanje i pitati jedan drugoga na isti način.

minimulti novi moj

Majuški kebar/Čebogar

Ovde moreš najti informacioni tekst!

Predstavi si, da dojde tvoj učitelj ili tvoja učiteljica u razred i veli:
„Dica, danas imate slobodno, morate brati/sabirati kebre / čebogare!“ To skoro nije za vjerovati, ali prije je bilo tako: Školari su prije imali slobodno, da moru sabirati majuške kebre / čebogare.

Kebar/Čebogar, koga danas nek samo rijetko vidimo, je prije bio velika skrb. Tisuće i tisuće kebrov/čebogarov je letilo kroz zrak i mogli su u samo nekoliko uri požerati cijelo lišće jednoga stabla. Hrast, bukva, kostanj i različno voćno stabalje su im bili najmilija hrana. Kroz njihov neumorni glad napravili su strahovitu škodu. Ali ov strahoviti glad se ne najde samo kod odrasloga kebra/čebogara, nego već davno prije:

Kad zagledaš jednoga letećega odrasloga kebra/čebogara, onda moraš znati da je on već mnoga ljeta prebavio pod zemljom. Ženski kebar/čebogar naime znese svoja jaja u zemlju. Za 4-6 tajedan se iz njih zležu male ličinke ili črvići (Larven). Ove ličinke živu sada 2-3 ljeta pod zemljom i su vrlo požrte. One se hranu od žilja, ko/koje pregrizu svojimi oštromi zubi. Oko 8 mjesec prije nego kebar/čebogar stupi na svitlo, se on zakukulji (verpuppen). U mjeseci maju i juniju letu odrasli kebri/čebogari kroz svit. Ali njihov žitak dura sada samo još 4 tajedne. Oko 80 jaj znese kebar/čebogar pod zemlju (1).

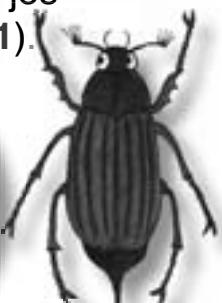
1 kebar/čebogar

2 ličinka

3 kukuljica

4 kebar/čebogar

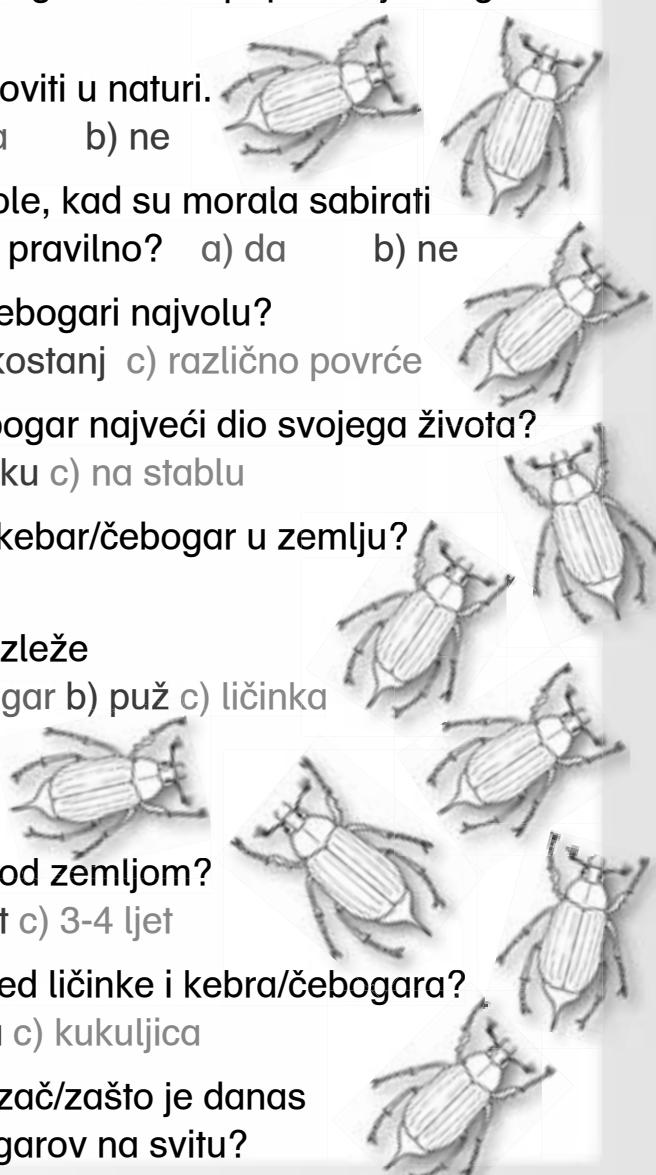
Detektiv u prirodi/naturi

Pročitaj dočno, zatim moreš pojti u vrt i iskati slijede kebrov/čebogarov!

Ako si dobro pročitao/-la tekst o kebru, onda odgovori sada na ova pitanja. Za svaki dobar odgovor smiš pofarbati jednoga kebra/čebogara na strani.

- 1.) Kebri/Čebogari su hasnoviti u naturi.
Je ovo istinito? a) da b) ne
- 2.) Prije dica nisu imala škole, kad su morala sabirati kebre/čebogare. Je ovo pravilno? a) da b) ne
- 3.) Ko/koje stabalje kebri/čebogari najvolju?
a) bor i jelvu b) hrast i kostanj c) različno povrće
- 4.) Kade prebavi kebar/čebogar najveći dio svojega života?
a) pod zemljom b) u zraku c) na stablu
- 5.) Koliko jaj znese ženski kebar/čebogar u zemlju?
a) 8 b) 80 c) 800
- 6.) Za 4-6 tajedan se iz jaj izleže
a) odraslen kebar/čebogar b) puž c) ličinka
- 7.) Ličinka se hrani od
a) žilja b) zelja c) lišća
- 8.) Kako dugo živi ličinka pod zemljom?
a) 1 ljet-2 ljet b) 2-3 ljet c) 3-4 ljet
- 9.) Kako se zove staliž izmed ličinke i kebra/čebogara?
a) kukorica b) kukovača c) kukuljica
- 10.) Premišljavaj i zabilježi, zač/zašto je danas sve manje kebrov/čebogarov na svitu?

Majuški dijalogi za svaki dan!

Razgovor: Na sinokoši

Martin: Zdravo, Eva!

Eva: Zdravo, Martin!

Martin: Kamo ideš?

Eva: Na sinokošu!

Martin: Ča/Što ćeš djelati

Eva: Brat ču kitice.

Martin: Komu?

Eva: Moj mami!

Martin: Dobra ideja! Morem s tobom?

Eva: Da! Hodi!

Jakob: Zdravo, Marija!

Maria: Zdravo, Jakob!

Jakob: Kako ti ide?

Maria: Hvala, jako dobro. A tebi?

Jakob: Zločesto/Čemerno!

Maria: Zač/Zašto?

Jakob: Kot sigurno znaš, je sutra majkin dan!

Maria: Da! A ča/što je tvoj problem?

Jakob: Ja nimam nijedan dar za moju mamu!

Maria: Ali znaš ča/što?

Jakob: Ča/Što? Reci!

Maria: Hodi s manom na sinokošu!

Jakob: Na sinokošu?

Maria: Da! Onde ćemo skupa nabratli lipe kitice za tvoju mamicu!

Jakob: Dobra ideja! Marija, ti si najbolja!

Maria: Dobro je! Ali sada hodи!

Jakob: Da! Idemo!

Ludi majkin dan

Silvija i Rudi premišljavaju kako bi mogli majki napravili na majkin dan puno veselja.

Silvija: Sutra je majkin dan! Ja ču se naučiti kratku pjesmicu.
To će mamu sigurno razveseliti.

Rudi: Misliš? Dokle se ja nešto napamet naučim je majkin dan jur prošao. Najednoč vikne majka iz kuhinje.

Majka: Silvija, prosim poredi sudje u sudoper!

Silvija: Ja sada nimam lazno!

Majka sama poredi sudje u mašin.

Rudi: Sada mi reci, Silvija! Ča/Što bi mogao ja mami darovati?

Silvija: Ti bi mogao nacrtati lipu sliku!

Rudi: Ja? Ja još nigdar nisam bio dobar slikar!

Majka vikne Rudiju.

Majka: Rudi, prosim odnesi prazne floše u pivnicu!

Rudi: Mama, ja sada nimam lazno!

Majka sama odnese prazne floše u pivnicu.

Silvija: Znaš ča/što, Rudi?

Rudi: No, ti se je rasvitilo u glavi?

Silvija: Prestani! Ti još nijednu ideju nis i imao!

Rudi: Dobro je!

Majka još jedanput vikne dicu.

Majka: Rudi! Silvija! Prosim uredite vaše sobe!

Rudi i Silvija: Mama, mi nimamo lazno!

Najednoč dojde majka u sobu i zdivlje.

Majka: Ludi majkin dan!

Rudi i Silvija: Ludi majkin dan?

Znaš li, ča/što su dica pogrišila?

Ča/Što bi mogla bolje učiniti?

10. stran

Računska sinokoša

Izračunaj račune u kitica u glavi i pošarbij metulje s pravim rješenjem.

Jedan broj je preveć. Kako se zove broj? Broj: _____

Računska ganjka

Obitelj Veseljak sidi na majkin dan kod stola.

Nato veli ťata: „Od 12 ruk ţahu 4 ruke.“

Koliko ljudi sidi kod stola? _____

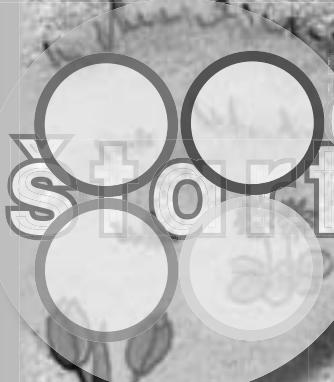

Namoljaj ovu situaciju:

- pofarbaj pravilni broj stolcev **vidno/blido kafetsko**
- pofarbaj stol **škuro kafetsko** (pazi pri nogi)
- namoljaj odgovarajući broj ruk črljeno
- pofarbaj lončiće i kantu **zeleno a nože suro.**

minimulti novi moj

Živine na sinokoši

Prekini jednoč igru!

Ti tribaš/pravaš kocku i sva
Počni kod šlaka, a gde je

Kockaj se dva puta!

Poj pet polji
najzad!

Poznaš li ove živine? Neke živine
se shranile na sinokoši. Išci je! N

Kockaj se još jednoč!

Igra kockom

Zleti troja polja najpr!

ki igrač jedan čunjak (Kegel)
e prvi u cilju, je dobitnik!

Vazi se pet polji nazad!

ridiš kod igre u krugi, a druge su
čapiši sve živine na črljenu crtu!

Prekini igru dva puta!

Cilj

Nabrojiti živine, ke/koje živu na sinokoši;
nabrojiti i napisati je; razgovor o živina.

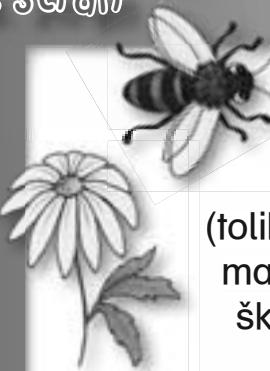
minimulti novi moj

14. Stran

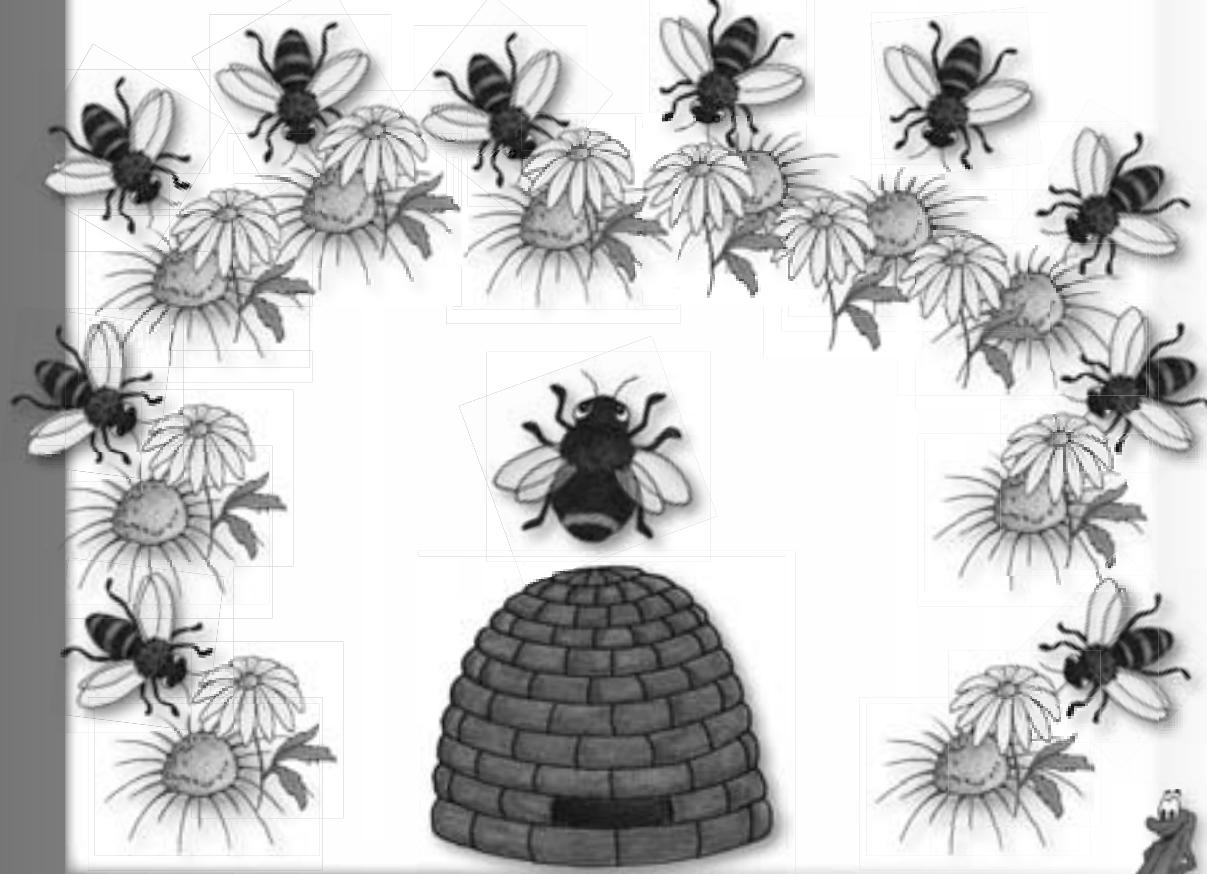
Pčele na sinokoši

Bumbar ne smi u pčelinjak!

Potribno je: karike za tjelovježbu
(toliko kot školarov + 1 za pčelinjak) = cvjeti
male labde (toliko kot karikov - 1) = nektar
školari = pčele / 1 školar = divlji bumbar

Pčele moraju nektar iz cvijetov otprimiti u pčelinjak – bumbar je lovi. Pčela, ka/koja je ulovljena, odnese nektar nazad u cvijet i se sama sede u cvijet, ar je ispala iz igre. Pčele su dobole, ako doprimu vas nektar u pčelinjak!

moj novi minimunti

Najbolje u školskom vrtu – ako je razred velik,
onda moru biti 2 ili 3 školari bumbari

Srce od kore

Dar za majkin dan

Ti tribaš:

- jedan kusić kore
- kožni trak
- nož
- ručni svidar (=Handbohrer)

1

Išci jednu lipu i debelu koru od stabla.

2

Izriži nožem srce.
(Pazi, nož je oštar!)

3

Zriži (=schnitze) sada sve strani,
da budu glatke.

4

Pažljivo zvrtaj ručnim svidarom
škulju kroz srce!

5

Kroz ovu škulju naudi
kožni trak i ga zaveži!

6

Sada još moreš zrizati u srce inicijale
(= prve slove imena) tvoje mame.

Sada je lančac za mamu gotov!

Materijal: koru od stabla, ručni svidar, nož
Pazi: Nož i ručni svidar su jako oštri!

minimalki novi moj

Misec maj je posvećen Mariji

Prinos vjerskopedagoškoga instituta Gradišće

Bog ju je izabrao, da nastane majka Jezuševa.

Zato je ona i naša majka. Mi molimo:

Zdrava , puna,

Gospodin je . Blažena si

je sad utrobe tvoje,

Sveta Marija, ,

nas grišnike sada i va smrti naše. Amen.

s tobom

uri

i blažen

med ženami

Marija

moli za

Mati Božja

Jezuš

milosti

moj novi minilmalci

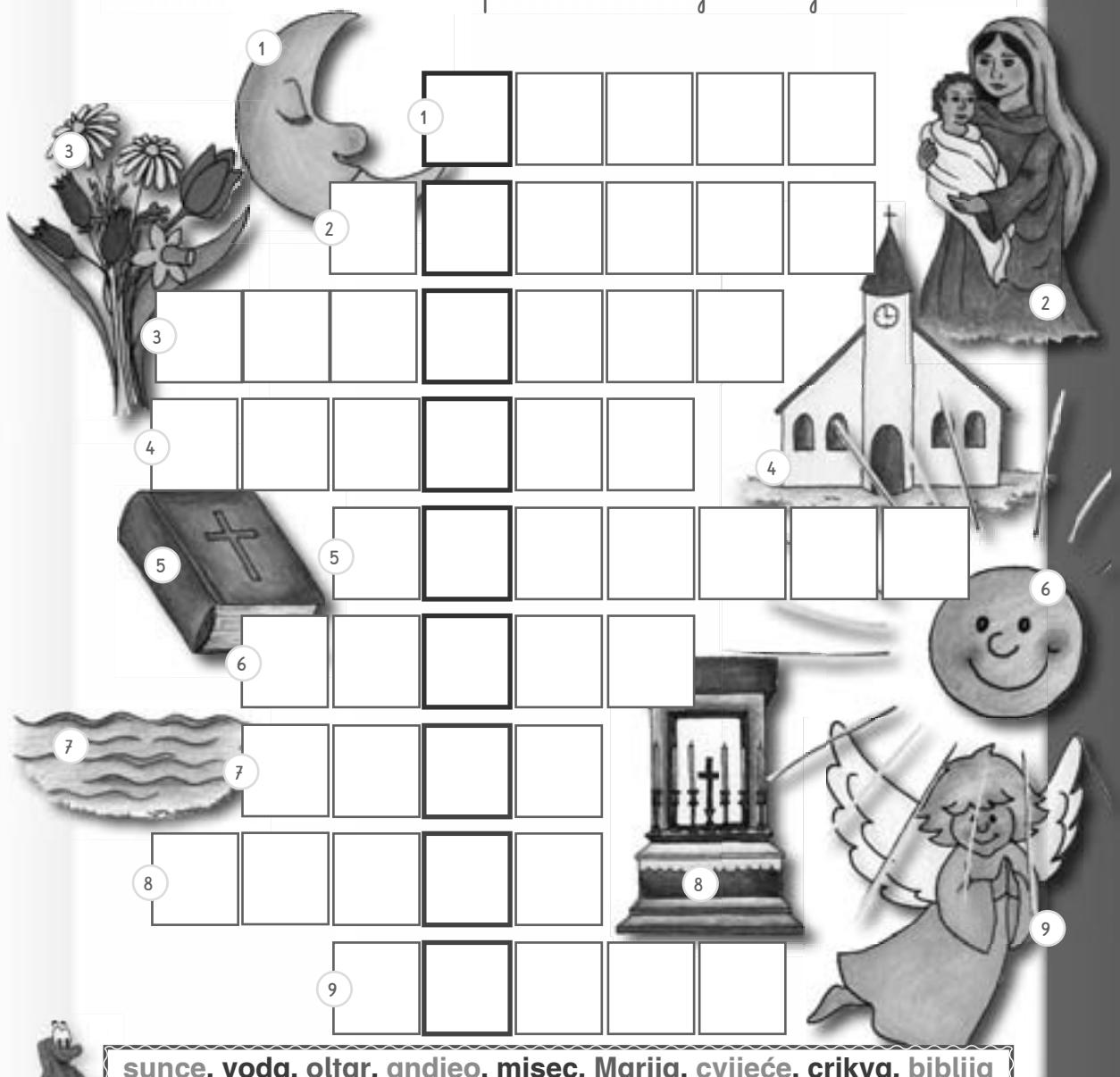
Vidi: Kruh nebeski, stran 21

Križaljka

Ki/Koji dan se sve svećuje u mjesecu maju?
Dite mora u kocke napisati ka/koja riječ je nacrtana.

sunce, voda, oltar, andeo, mjesec, Marija, cvijeće, crikva, biblija

Moj šari Mozart ima črljen nos. Wolfgang ima bijele i sure vlase. Amadeusove oči su plave. Usnice su mu črljene. Mozartova lica su rozecka. Obrve su mu kafecke. On je črljeno i bijelo obličen. Wolferl ima bijelu kosu sa črnom vezankom.

moj novi minimulti

Prekopredmetne veze :
Hrvatski: učiti se farbe i dijele tijela, sastaviti rečenice
Muzički odgoj: tancati menuet (vidi Minimulti 01, str. 14)

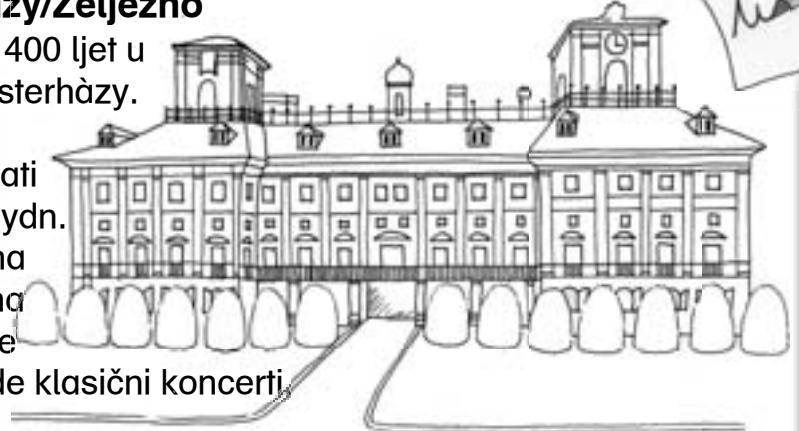
Gradi i dvorci u Gradišću

Pošarbij grade i dvorac!

Dvorac Esterhàzy/Željezno

Ov dvorac je prik 400 ljet u posjedu obitelji Esterhàzy.

Ovde je djelao i komponirao poznati muzičar Jožef Haydn. Haydnova dvorana je najlipša dvorana dvorca. I danas se još održavaju onde klasični koncerti.

Livčanski/Livački grad

Ov grad je najstariji grad Gradišća.

Ovde je živila grofica Nadasdy, koja je dala umoriti 650 divojak.

Kad je nje muž došao opet domom, je ju dao osuditi na smrt. Povida se, da se duh grofice još javlja. Danas se držu ovde koncerti.

Grad Novi Grad

Ov grad je zidan na ugašenom vulkanu. U muzeju je izloženo oružje. Viditi se moru i jedne od najstarijih orgulov, ke/koje su ugradnjene u ladici.

Čitati opis grada ili dvorca;
pošarbiti kip pomoću slike;
Vidi: To kanim znati 3, str. 38 –40

minimultij novi moj

Dica čestitaju mami

Ljubimo te svaki dan, ne samo na majkin dan!

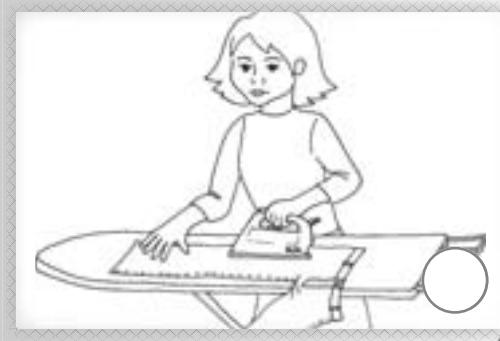
Napiši odgovarajuće broje u kipe i počaraj je!

1. Mama tigla moje hlače.

2. Mama kuha špagetije.

3. Mama se uči s manom za školsko djelo.

4. Mama moli s manom.

Za Majkin dan

Nicole Varga

Za Maj-kin dan smo do-šli mi, i če - sti - ta - mo sad svi.

Dra-ga maj-ka na - ša že - lja: Ču - da sri - če i ve - se - lja!

Da, to že - lji - mo i mi če - sti - ta - mo.

- 1) Za Majkin dan smo došli mi,
i čestitamo sad svi.**

Draga majka naša želja:
Čuda sriće i veselja!
Da, to željimo i mi čestitamo.

- 2) Jur procvale su kitice,
nabrali smo najlipše.**

Draga majka naša želja:
Čuda sriće i veselja!
Da, to željimo i mi čestitamo.

Jačka: čitati i božati tekst
pojedine dijele upoznati i ponoviti

minimultij novi moj

Smišice

Čitaj
s manom!

„Ti, mama, jučer je naš učitelj Ivicu domom poslao, kad si nije oprao ruke.“
„A je ča/što hasnilo?“ – „Sigurno, danas je pol razreda došlo umazano u školu!“

Skelet pohodi враћитеља. Враћитељ маše i veli: „Žao mi je! Prekasno сте!“

Mali komar je imao svoj prvi izlet.
Odletio je domom i rekao roditeljima:
„Jako je bilo uspješno. Svi ljudi su svenek božali kad su me zagledali!“

„Mama, zač/zašto nosi zaručnja na veselju/piru bijelu halju?“, pita Liza.
„Kad je bijelo farba radosti!“
„A zač/zašto onda nosi zaručnjak črnu pratež?“

Dvi mišice se razgovaraju. „Ja imam novoga prijatelja!“, povida prva mišica.
„Imaš li jedan foto pri sebi?“, pita druga.
„Da! Poglej si!“ „Ali ovo je šiš-miš!“, se smije druga mišica.
„A meni je povidao da je pilot!“

Naš tip: CD-ROM

„Kvizomenija“
U četvrtom razredu
Panonske gimnazije
Gornja Pulja se je u
okviru podučavanja
rodila ideja stvoriti
igru, kviz, spodobno
aktualnoj televizijskoj emisiji
«Millionenshow».

Školari i školarice su puni
oduševljenja sastavili pitanja i
4 moguće odgovore svakomu pitanju.
Igra je predviđena za dicu od 10 do 18 ljet.

Naš tip: Knjiga mjeseca

„Moja biblija u slika“

Ovo je biblija ka/koja govori
ditetu

- ku/koju dite more razumiti
- ka/koja čuva sveti tekst
- ka/koja približava ditetu
„odaljen“ teskt
- ka/koja kaže kako se more
živiti - danas i sutra.

„Moja dičja Biblija“ sadržava
59 pripetenj iz Staroga i 46
pripetenj iz Novoga zakona
ke/koje povida Elenore Beck
i 84 kipe u farbi Paula Königa.

minimultij novi moj

Kompjutorski „a-b-c“

Neki od vas se rado razgovaraju medjusobno o kompjutori. U tom «svitu», ako kaniš biti «cool», se upotrijavlja posebni jezik. Ov jezik sadržava čuda kratic. Misliš, da sve kratice poznaš? Ovde ćeš najti neke primjere i njihovo značenje.

Attachment – Dodatak:

Kad ti tvojemu prijatelju ili tvojoj prijateljici jedno pismo pišeš, rado dodaš jedan foto ili sliku.

Ovo se zove dodatak.

Tako je i kad pišeš jadan e-mail.

Kod elektronske pošte isto moreš sliku ili jedan file dodati, koga primatelj na svojem kompjutoru more otpriti.

Byte:

Ov izraz dolazi iz engleskoga, sastavlja se iz riči «bit» i «eight».

To znači osam bitov. Osam bitov je jedna informacijska jedinica.

Nastavit ćemo u sljedećem broju minimultija!

Vlasnik i izdavač / Medieninhaber und Herausgeber:

Narodna visoka škola gradišćanskih Hrvatov - © 2006. HNVŠ
Volkshochschule der burgenländischen Kroaten, 7000 Eisenstadt, J. Permayerstr. 9

Odgovorno uredništvo: Bunyai, MAS, MSc Stefan, Buranits Heli, Buranits Mirjam, Kolonovics Julia, Marlovits Michael, Omischl Ester, Schweiger Peter, Trenker Veronika, Varga Nicole, Wukovits Robert

Lektorica: magistrica Mühlgaszner, MAS Edith, zemaljska nadzornica za hrvatsko školstvo u Gradišću

Ilustracije: Omischl Jasmine - **Layout i slogan:** Bunyai, MAS, MSc Stefan

Poštanski ured ishadjanja: 7000 Željezno, **Tiskara:** Wograndl Druck, 7210 Matrštof

Izjava polag Zakona o mediji: „moj novi minimulti“ je časopis za školare u Gradišću

Erklärung gemäß Mediengesetz: „moj novi minimulti“ ist eine Zeitschrift für SchülerInnen im Burgenland, verfasst in kroatischer Sprache. Gefördert vom Bundeskanzleramt aus Mitteln der Volksgruppenförderung

Kazalo

Majkin dan	2
Cvijeće na sinokoši	3
Ča/Što moja mama djela.....	4
Ča/Što moja mama djela - poveži.....	5
Majuški kebar	6
Detektiv u prirodi/naturi	7
Majuški dijalogi za svaki dan!	8
Ludi majkin dan.....	9
Računska sinokoša.....	10
Računska ganjka.....	11
Živine na sinokoši	12
Igra kockom	13
Pčele na sinokoši.....	14
Srce od kore	15
Misec maj je posvećen Mariji	16
Križaljka	17
Moj šari Mozart.....	18
Gradi i dvorci u Gradišću.....	19
Dica čestitaju mami	20
Jačka: „Za Majkin dan“	21
Smišice	22
Naši tipi: CD Kvizomenija i Moja biblija	23
Kompjutorski „a-b-c“	24